

KLAGANDE

Ferdinand Hellers

Ombud: Advokat Olof Kullinger

MOTPART

Kronofogdemyndigheten

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms beslut den 12 mars 2020
i mål nr 9671-19, 9742-19, 9743-19, 12197-19, 12202-19 och 12206-19,
se bilaga A

SAKEN

Avvisat överklagande

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) har till uppgift, i egenskap av tillsynsmyndighet i konkurser, att utöva tillsyn över konkursförvaltningen enligt konkurslagen (1987:672), KL. I denna egenskap har Kronofogden vid sex tillfällen i yttranden avstyrkt att Ferdinand Hellers förordnas som konkursförvaltare i samband med tingsrätternas hörande enligt 7 kap. 3 § KL. Tingsrätterna har därefter förordnat andra advokater till konkursförvaltare i de aktuella konkurserna.

Efter att Ferdinand Hellers överklagat, avvisade förvaltningsrätten hans överklagande i beslut den 12 mars 2020 i mål 9671-19 m.fl.

Förvaltningsrätten fann att yttrandena var att anse som icke överklagbara beslut. Förevarande mål avser Ferdinand Hellers överklagande av förvaltningsrättens beslut.

I dom samma dag biföll förvaltningsrätten (mål nr 16692-19) Ferdinand Hellers överklagande avseende ett annat beslut av Kronofogden. I sin egenskap av tillsynsmyndighet skickade Kronofogden den 24 juni 2019 två handlingar rubricerade "Skrivelse" respektive "Följebrev" till samtliga tingsrätter i Stockholms län. Handlingarna rörde Ferdinand Hellers konkurshandläggning. Kronofogden överklagade förvaltningsrättens dom till kammarrätten. Kammarrätten har i dom denna dag i mål nr 2402-20 bifallit överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Ferdinand Hellers yrkar att målen ska återförvisas till förvaltningsrätten för prövning i sak, alternativt att kammarrätten bifaller överklagandet. Till stöd för sin talan för han fram bl.a. följande.

Han delar förvaltningsrättens bedömning att de överklagade yttrandena utgör beslut i förvaltningsrättslig mening.

Vid bedömningen av om yttrandena saknar rättsverkningar för honom ska domstolen inte utgå från teorier, utan från verkligheten. Det är väl känt att i verkligheten fattar tingsrätterna inte självständiga beslut utan följer Kronofogdens yttranden. Detta visar inte minst de specifika yttranden som han överklagat, vilka är avgivna utan någon närmare motivering och i ett fall helt utan motivering.

En konkursförvaltare utövar inte offentlig maktutövning till följd av att en tingsrätt utser honom. Det faktum att staten lagt på konkursförvaltare uppdraget att handlägga lönegarantifrågor, vilket förvisso utgör myndighetsutövning, innebär inte att konkursförvaltning skulle hamna under den praxis avseende Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR) som innebär att den enskilde inte har rätt till sina civila rättigheter. Detta undantag avser betydligt mer allvarliga funktioner. Det framgår dessutom av förarbetena att lagstiftaren önskar specialister på konkursförvaltning, vilket är ytterligare ett stöd för att det är en civil rättighet att motta uppdrag som konkursförvaltare.

Det går inte att göra den åtskillnad mellan en rättighet att bedriva advokatverksamhet och att motta uppdrag som konkursförvaltare som Kronofogden vill göra gällande. Med dagens system där enskilda advokater efter noggrann prövning av myndigheten godkänns som specialister på konkursförvaltning och upptas på tingsrätternas listor över godkända konkursförvaltare, har en civil rättighet att motta uppdrag som konkursförvaltare skapats. Personerna på listan tillstyrks generellt av Kronofogden, utan någon prövning i det enskilda fallet om en borgenär, gäldenär eller tingsrätt föreslagit en viss advokat. I de beslut som föranleddes av de sex yttranden som är föremål för kammarrättens

prövning, hade tingsrätterna inte tillgång till Kronofogdens skrivelse av den 24 juni 2019. Den skrivelsen är avgiven senare än yttrandena och således har tingsrätterna inte gjort någon egen prövning.

Det är stadgad praxis att en föreslagen förvaltare inte har rätt att överklaga tingsrätternas beslut att utse en annan konkursförvaltare. Han är därför i praktiken rättslös.

Ferdinand Hellers ger in bl.a. exempel på andra beslut gällande honom där tingsrätten följt Kronofogdens yttrande i det enskilda ärendet och ett rättsutlåtande utfärdat av professor Olle Lundin.

Kronofogden anser att förvaltningsrättens beslut om avvisning ska fastställas och motsätter sig att målen återförvisas dit. För det fall målen prövas i sak ska Ferdinand Hellers yrkanden avslås. Kronofogden för fram bl.a. följande.

De aktuella yttrandena rörande Ferdinand Hellers lämplighet som förvaltare i enskilda konkurser är inte beslut i förvaltningsrättslig mening. För det fall att yttrandena skulle anses vara förvaltningsbeslut, är besluten inte överklagbara enligt överklagandeförbudet i 7 kap. 29 § KL. De är heller inte överklagbara med stöd av artikel 6.1 EKMR eller på någon annan grund.

Om Kronofogdens yttranden enligt 7 kap. 3 § KL skulle anses överklagbara är frågan vilken effekt det skulle få om ett yttrande upphävs eller ändras av förvaltningsrätt då detta normalt skulle ske först efter att en konkursförvaltare har utsetts. En förvaltare måste utses skyndsamt, så att denne omedelbart kan påbörja sitt uppdrag med de skyndsamma åtgärder som en konkurs normalt föranleder. Vid en konkurshandläggning får en avstyrt förvaltare inte del av Kronofogdens yttrande om inte denne begär ut yttrandet, vilket gör att förvaltaren normalt inte har möjlighet att överklaga ett yttrande som gått denne emot innan tingsrätten fattat beslut i

fråga om förvaltare. Eftersom Kronofogdens yttranden inte har någon bindande verkan för tingsrätten skulle tingsrättens beslut stå fast även om ett yttrande upphävs eller ändras. Parterna i konkursen är fria att överklaga tingsrättens beslut även utan att myndighetens yttrande upphävts eller ändrats, och kan använda samma omständigheter i sin argumentation om att tingsrättens beslut varit felaktigt oavsett slutsatsen i myndighetens yttrande.

Kronofogden ger in exempel på när tingsrätterna inte har följt myndighetens yttrande rörande en persons lämplighet som förvaltare.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målen

Huvudfrågan är om det finns en rätt till prövning i allmän förvaltningsdomstol av ett yttrande som Kronofogden, i sin egenskap av tillsynsmyndighet, avger till tingsrätten inför dess beslut om konkursförvaltare i ett konkursärende.

För att en sådan rätt ska föreligga krävs att yttrandet dels kan anses vara ett förvaltningsbeslut, dels att förvaltningsbeslutet till sin karaktär är överklagbart.

Är yttrandena förvaltningsbeslut?

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att de aktuella yttrandena är att anse som beslut i förvaltningsrättslig mening.

Är besluten överklagbara?

Enligt 7 kap. 2 § första stycket KL är det rätten som utser konkursförvaltare.

I 7 kap. 3 § första stycket KL anges att innan rätten utser förvaltare ska tillsynsmyndigheten höras.

Av 7 kap. 29 § KL framgår att tillsynsmyndighetens beslut enligt samma lag inte får överklagas i andra fall än de som avses i 3 kap. 6 § samma lag.

Den första fråga kammarrätten har att ta ställning till är om yttrandena utgör beslut som omfattas av överklagandeförbudet i 7 kap. 29 § KL.

Av förarbetena till KL framgår att tillsynsmyndigheten fattar en mängd olika beslut under en konkurs och att det ofta är fråga om att i ett yttrande eller i en annan ordning ta ställning till bl.a. framställningar. KL innehåller inga särskilda regler om dessa beslut, som från processuell synpunkt är att betrakta som andra beslut fattade av förvaltningsmyndighet, varvid förvaltningslagen i princip är tillämplig (prop. 1986/87:90 s. 396 f.).

De aktuella yttrandena har lämnats i samband med tingsrätternas hörande enligt 7 kap. 3 § KL inför rättens beslut om konkursförvaltare i respektive konkursärende. Paragrafen innehåller dock enbart rena förfaranderegler för att utse konkursförvaltare, inte några materiella regler (prop. 1986/87:90 s. 256 f.). Det innebär att även om yttrandena har avgetts inom ramen för det hörande som föreskrivs i 7 kap. 3 § KL och därmed har stöd i rättsordningen, kan de inte anses utgöra beslut enligt KL. Mot denna bakgrund anser kammarrätten att överklagandeförbudet i 7 kap. 29 § KL inte är tillämpligt.

Frågan om överklagbarhet ska därför prövas utifrån de allmänna regler för överklagbarhet som har utvecklats i rättspraxis.

Enligt Högsta förvaltningsdomstolen ska frågan om ett beslut är överklagbart inte avgöras i förhållande till beslutets adressat. Prövningen avser i stället om beslutet till sin karaktär är sådant att det bör kunna

angripas. Endast beslut som har eller är ägnade att få en påvisbar effekt för den som berörs av beslutet tillerkänns överklagbarhet. Avgörande för om en myndighets dokumenterade ställningstagande, oavsett hur det har rubricerats, utgör ett överklagbart beslut är således vilka faktiska verkningar det får för den som berörs av det. Förvaltningsbeslut får regelmässigt konsekvenser i skilda avseenden och i olika utsträckningar för enskilda. Det måste då vara fråga om en påverkan av tillräckligt kvalificerat slag för att beslutet ska vara överklagbart. Det ska göras en objektiv bedömning av om ett beslut av ett visst slag typiskt sett medför att kravet på påverkan är uppfyllt. Bedömningen ska alltså inte göras utifrån konsekvenserna i det specifika fallet (HFD 2019 ref. 21, p. 34–36).

Frågan är därmed om Kronofogdens beslut har sådan karaktär att de, vid en objektiv bedömning, typiskt sett medför att kravet på påverkan är uppfyllt.

Vid en sådan bedömning konstaterar kammarrätten inledningsvis att det är tingsrätten som beslutar vem som ska förordnas till konkursförvaltare. Tingsrätten prövar varje enskilt fall för sig och till förvaltare ska utses den som är lämplig med hänsyn till de särskilda förhållandena i den aktuella konkursen. Tingsrätten är obunden av varje personförslag och av att den föreslagna personen finns upptagen i en s.k. förvaltarlista (NJA 2007 s. 471). Av förarbetena framgår att Kronofogden ska höras i egenskap av tillsynsmyndighet men inte har något bestämmande inflytande. Om myndigheten motsätter sig att en viss person förordnas till förvaltare är tingsrätten oförhindrad att pröva skälen för en sådan ståndpunkt. Det är tyngden i Kronofogdens skäl som avgör. Någon vetorätt för Kronofogden är inte avsedd (prop. 1986/87:90 s. 256 och prop. 1988/89:31 s. 9 f.). Tanken är att Kronofogdens yttrande ska ge tingsrätten ett säkrare underlag för sitt beslut (prop. 1978/79:105 s. 160).

Vad gäller yttrandenas karaktär anser kammarrätten att det framgår av såväl ordalydelsen i 7 kap. 2 och 3 §§ KL som av förarbetsuttalandena att sådana

yttranden inte är bindande för tingsrätterna. Det är fråga om att tillföra ett statligt organ, dvs. tingsrätten, kunskaper och erfarenheter från ett annat statligt organ, dvs. Kronofogden (SOU 2000:62, del 3, s. 334).

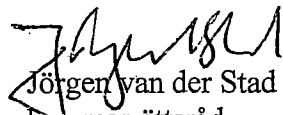
Kronofogdens yttrande utgör därmed endast en del av tingsrättens underlag inför sitt beslut om konkursförvaltare. Tingsrätten har att göra en självständig prövning av allt beslutsunderlag med hänsyn tagen till förutsättningarna i varje enskilt ärende. Det finns inget som hindrar att tingsrätten, t.ex. på förslag från gäldenären, utser till konkursförvaltare en person som Kronofogden har avstyrkt. Den omständigheten att vissa tingsrätter i praktiken ger Kronofogdens yttrande en särskild tyngd vid utseendet av konkursförvaltare, förtar inte yttrandenas karaktär av icke bindande beslutsunderlag. Kronofogdens yttranden kan enligt kammarrättens mening inte anses ha sådan karaktär att de, vid en objektiv bedömning, typiskt sett medför att kravet på påverkan är uppfyllt. Det innebär att Kronofogdens beslut i form av ett yttrande till tingsrätten i enlighet med 7 kap. 3 § KL inte har en sådan påverkan av tillräckligt kvalificerat slag som krävs för att det ska kunna överklagas. Kronofogdens beslut är alltså inte överklagbart.

Kammarrätten anser vidare att det inte har kommit fram skäl att göra någon annan bedömning än den förvaltningsrätten har gjort avseende frågan om rätten till domstolsprövning enligt EKMR av Kronofogdens beslut. Inte heller har Ferdinand Hellers rätt till domstolsprövning på någon annan grund. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Magnus Schultzberg
kammarrättsråd
ordförande

Jörgen van der Stad
kammarrättsråd

Ylva Börjesson
kammarrättsråd
referent

Jesper Lublin
fiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 13

BESLUT
2020-03-12
Meddelat i Stockholm

Mål nr
9671-19, 9742-19,
9743-19, 12197-19
12202-19, 12206-19

KLAGANDE

Ferdinand Hellers

Ombud: Advokat Olof Kullinger
Advokatfirman NORDIA KB
Box 70389
107 24 Stockholm

MOTPART

Kronofogdemyndigheten
Juristteam Sundbyberg Norr
106 65 Stockholm

SAKEN

Fråga om överklagbarhet

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandena.

Dok.Id 1157047

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd22.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Kronofogdemyndigheten har i egenskap av tillsynsmyndigheten i konkurs i yttranden den 21 februari 2019 (mål 9671-19), den 25 februari 2019 (mål 9742-19), den 29 mars 2019 (mål 12206-19), den 3 april 2019 (mål 9743-19), den 23 april 2019 (mål 12202-19) respektive den 3 maj 2019 (mål 12197-19) avstyrkt att Ferdinand Hellers förordnas till konkursförvaltare i sex olika konkurser. Dessa yttranden har föranletts av att tillsynsmyndigheten i konkurs ska höras innan rätten utser förvaltare enligt 7 kap. 3 § konkurslagen (1987:672). Tingsrätterna har efter respektive hörande förordnat annan advokat som konkursförvaltare i de aktuella konkurserna.

YRKANDEN

Ferdinand Hellers yrkar att yttrandena ska upphävas. Till stöd för sina yrkanden anför Ferdinand Hellers i huvudsak följande. Yttrandena har haft sådana verkningar för honom att de är att betrakta som överklagbara förvaltningsbeslut. Eftersom han inte kan överklaga tingsrättens beslut att utse annan konkursförvaltare blir han annars rättslös. Rätten att motta uppdrag som konkursförvaltare är att anse som en civil rättighet enligt artikel 6.1. i Europakonventionen¹. och han har därför rätt att få en domstolsprövning. Han bestrider vidare att han inte längre skulle vara lämplig att förordnas som konkursförvaltare.

Kronofogdemyndigheten anser att överklagandena ska avvisas och anför bl.a. följande. Höranden enligt 7 kap. 3 § konkurslagen utgör inte förvaltningsrättsliga beslut och i vart fall inte överklagbara sådana. Även om de skulle anses utgöra beslut så får de ändå inte överklagas enligt 7 kap.

¹ Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

29 § konkurslagen. Kronofogdemyndighetens upplysningsskyldighet innebär en skyldighet att förse tingsrätterna med underlag. Tingsrätterna är dock inte bundna av detta. Yttrandena får således inte några faktiska verkningar för Ferdinand Hellers utan har endast indirekta rättsverkningar. Tingsrättens beslut är dock överklagbara och Ferdinand Hellers blir därför inte rättslös. Yttrandena kan inte heller överklagas på annan grund såsom Europakonventionen.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgör tillsynsmyndighetens yttranden förvaltningsrättsliga beslut?

Kännetecknande för ett förvaltningsbeslut är att det innefattar ett uttalande varigenom en myndighet vill påverka andra förvaltningsorgans eller enskildas handlande (se exempelvis RÅ 2004 ref. 8 och HFD 2018 ref. 23). Ett beslut innefattar därför regelmässigt ett uttalande från en myndighet som är avsett att ha vissa verkningar för den som beslutet är riktat mot (jfr prop. 2016/17:180 s. 24). Frågan om ett beslut föreligger eller inte avgörs av uttalandets syfte och innehåll, inte av dess yttre form.

Ferdinand Hellers menar att yttrandena som utgör underlag har haft sådana verkningar för honom att de är att betrakta som överklagbara förvaltningsbeslut. Även om tingsrätterna i teorin inte är bundna av yttrandena har det utvecklats en praxis innebärande att tingsrätterna inte går emot Kronofogdemyndighetens yttrande. Tingsrätterna har inte heller vid något tillfälle ifrågasatt Kronofogdemyndighetens yttrande.

Kronofogdemyndigheten anför att myndighetens upplysningsskyldighet innebär en förpliktelse att förse en annan myndighet, tingsrätten, med underlag för sitt beslut i frågan om vem som ska utses som förvaltare. Uttalandet är inte bindande för tingsrätten, som alltså inte måste följa

Kronofogdemyndighetens rekommendation. Yttrandet är endast en del av beslutsunderlaget för tingsrätten, och tingsrätten bör snarare beakta de omständigheter som ligger bakom tillsynsmyndighetens ställningstagande än slutsatsen av det. Kronofogdemyndigheten menar vidare att eftersom det inte är myndighetens bedömning, utan tingsrättens beslut, som får faktiska verkningar för Ferdinand Hellers utgör inte Kronofogdemyndighetens yttranden något förvaltningsrättsligt beslut.

Förvaltningsrätten konstaterar att yttrandena utgör ett uttalande av tillsynsmyndighetens uppfattning i vissa enskilda ärenden, samt ett ställningstagande från tillsynsmyndighetens sida om att de avstyrker att Ferdinand Hellers ska förordnas som konkursförvaltare i ärendena. Syftet är vidare att påverka tingsrätternas handlande vid beslut om förordnande av konkursförvaltare. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att yttrandena har sådant syfte och innehåll att de är att anse som beslut i förvaltningsrättslig mening.

Är besluten överklagbara?

Besluten avser yttranden som är lämnande av Kronofogdemyndigheten i egenskap av tillsynsmyndighet i konkurs i enlighet med 7 kap 3 § konkurslagen. Av 7 kap. 29 § framgår dock att tillsynsmyndighetens beslut enligt samma lag, med vissa undantag som inte är aktuella här, inte får överklagas.

Ferdinand Hellers anför att beslutet trots överklagandeförbudet i konkurslagen ändå är överklagbart. Ett upprätthållande av överklagandeförbudet skulle innebära att han blir rättslös då tingsrättens beslut att utse en annan konkursförvaltare inte är överklagbart för honom.

Förvaltningsrätten konstaterar därvid, i likhet med Kronofogdemyndigheten,

att tingsrättens beslut att förordna en viss person till förvaltare kan överklagas. Det innebär att den part som föreslagit, och önskat, Ferdinand Hellers till förvaltare hade kunnat överklaga tingsrättens beslut och frågan hade på så sätt kunnat få en prövning. Vad Ferdinand Heller anför om att han inte själv har möjlighet att överklaga tingsrättens beslut medför därför enligt förvaltningsrättens mening inte att överklagandeförbudet i konkurslagen inte skulle vara tillämpligt.

Överklagandeförbudet kan emellertid endast upprätthållas under förutsättning att beslutet inte avser en enskilds civila rättigheter eller skyldigheter där en rätt till överprövning finns enligt Europakonventionen (jfr prop. 2016/17:180 s. 43–46.)

Ferdinand Hellers gör därvid gällande att yttrandena avser sådana civila rättigheter som avses i artikel 6.1 Europakonventionen eftersom rätten för en advokat att motta uppdrag som konkursförvaltare är att anse som en civil rättighet. Han anför att kronofogdemyndighetens beslut leder till en väsentlig inskränkning i rätten för honom att bedriva näringsverksamhet, utan att han får möjlighet till domstolsprövning. Detta eftersom yttrandena från Kronofogdemyndigheten påverkar hans möjlighet att få förordnanden som konkursförvaltare.

Kronofogdemyndigheten anser att yttrandena inte kan överklagas med stöd av Europakonventionen och anför bl.a. följande. För att artikel 6.1. ska vara tillämplig krävs att den aktuella tvisten gäller en rättighet som har sin grund i den nationella rätten. I Sverige finns ingen rättighet att motta uppdrag som konkursförvaltare. Kronofogdemyndighetens yttranden kan, bl.a. mot bakgrund av detta, inte jämföras med ett näringsförbud eller en inskränkning i näringsfriheten. Detta även om yttrandena leder till att han inte får nya förvaltaruppdrag.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Enligt artikel 6.1 i Europakonventionen ska var och en, bl.a. vid prövningen av hans eller hennes civila rättigheter och skyldigheter, vara berättigad till en rättvis och offentlig förhandling inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats genom lag. För att artikel 6.1 Europakonventionen ska vara tillämplig krävs dock enligt Europadomstolens praxis att det föreligger en reell och seriös tvist mellan en enskild person och en annan person eller en myndighet. Vidare krävs att tvisten gäller en rättighet som har sin grund i den nationella rätten och att denna rättighet är en civil rättighet.²

För att en tvist ska anses vara reell och seriös krävs att den måste gälla ett anspråk på något som är, eller påstås vara, en rättighet enligt inhemsk rätt. Det krävs vidare att den enskilde på rimliga grunder kan hävda att han eller hon har en sådan rättighet. Om det är fråga om ett uppenbart ogrundat rättsligt anspråk kan en verklig tvist om en rättighet inte anses föreligga, och artikel 6.1 är i sådana fall inte tillämplig. Först om det är fråga om en reell och seriös tvist som gäller en rättighet som har sin grund i den nationella rätten uppkommer frågan om rättigheten rör en civil rättighet eller skyldighet.

Frågan är således om Ferdinand Hellers på rimliga grunder kan hävda att han har en rättighet att få riktigheten av tillsynsmyndighetens yttranden till tingsrätten prövade av domstol.

I *Anne-Marie Andersson mot Sverige* hade en psykiater, i enlighet med svensk rätt, informerat en socialnämnd om Anne-Marie Anderssons psykiska problem eftersom psykiatern ansett att det hade betydelse för hennes minderårige sons utveckling. Anne-Marie Andersson klagade över

² Hans Danelius, Mänskliga rättigheter i europeisk praxis, uppl. 5, s. 162.

att hon inte hade kunnat angripa psykiaterns överlämnande av de känsliga uppgifterna till socialnämnden vid domstol. Europadomstolen konstaterade att det enligt svensk lag funnits en skyldighet för psykiatern att agera på det sätt som skett och att hon inte haft någon skyldighet att höra den klagande innan informationen överlämnades (p. 33–37). Europadomstolen ansåg därmed Anne-Marie Andersson inte på rimliga grunder kunnat hävda att hon haft en rättighet enligt nationell rätt att förhindra att informationen överfördes. Europadomstolen fann därför att artikel 6.1 inte var tillämplig i det fallet.

Enligt praxis är överklagandeinstitutets funktion att bereda den som berörs av ett besluts verkningar en möjlighet att få beslutet ändrat eller upphävt, eller, med andra ord, att få de oönskade konsekvenserna eliminerade. Därför är det i princip endast beslut som har eller är ägnade att få en påvisbar effekt för den som berörs av beslutet som tillerkänns överklagbarhet. Det som är avgörande för bedömningen av ett besluts överklagbarhet är alltså beslutets faktiska verkningar för den som berörs av det. I det fall en myndighets ställningstagande faller inom dess beslutskompetens men saknar påvisbara faktiska verkningar för den som berörs, uppkommer inte ett överklagbart beslut. Ett överklagande av ett sådant beslut ska avvisas (se HFD 2018 ref. 23 och däri hänvisad praxis).

De överklagade yttrandena har avgetts i enlighet tillsynsmyndighetens skyldighet att yttra sig enligt 7 kap. 3 § konkurslagen inför ett beslut om vem som ska förordnas som konkursförvaltare i enskilda ärenden. Kronofogdemyndigheten har därmed gjort ett ställningstagande som faller inom dess beslutskompetens. I förarbetena till konkurslagen anges att i det fall tillsynsmyndigheten motsätter sig att en viss person utses till förvaltare så är konkursdomstolen oförhindrad att pröva de skäl som myndigheten åberopar. Någon vetorätt för tillsynsmyndigheten gentemot en viss person har inte varit avsedd (jfr prop. 1986/87:90 s. 256 och prop. 1988/89:31 s. 9).

Vidare framhålls att tillsynsmyndighetens inställning inte ska förmodas vara riktig, utan att det är tyngden av de skäl som myndigheten anför som ska vara avgörande (jfr prop. 1988/89:31 s. 9 f.). Rätten är vidare obunden av varje personförslag (jfr NJA 2007 s. 471).

Sammanfattningsvis kan Kronofogdemyndighetens yttranden inte direkt läggas till grund för tingsrättens beslut, utan utgör endast en del av beslutsunderlaget inför tingsrättens beslut. Tingsrätten har istället att göra en självständig bedömning av vilken person som är lämplig med hänsyn till de särskilda förhållandena i den aktuella konkursen. Förvaltningsrätten anser därmed att dessa yttranden saknar direkta rättsverkningar för Ferdinand Hellers. Yttranden eller beslut som på detta sätt endast utgör en del av ett beslutsunderlag men som inte omedelbart kan läggas till grund för bedömning om det finns andra uppgifter i ärendet som talar i en annan riktning, t.ex. remissyttranden som inte är bindande för beslutsmyndigheten, har enligt praxis inte ansetts vara överklagbara (se exempelvis HFD 2012 ref. 10 och HFD 2017 ref. 37).

Eftersom de aktuella yttrandena inte är bindande för tingsrätten och därför inte överklagbara enligt praxis, anser förvaltningsrätten att Ferdinand Hellers inte på rimliga grunder kan hävda att den nationella rätten ger honom en rättighet att få riktigheten av yttrandena prövad i domstol. Han har därmed inte rätt att få en rättslig prövning av dessa yttranden av domstol med hänvisning till Europakonventionen. Mot denna bakgrund saknas anledning att pröva om den påstådda rätten avser en civil rättighet eller inte. Att en föreslagen konkursförvaltare, enligt praxis från Högsta domstolen, inte får överklaga tingsrättens beslut i ärendet när annan konkursförvaltare utsetts, ändrar inte förvaltningsrättens bedömning av yttrandenas överklagbarhet enligt Europakonventionen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att yttrandena från

Kronofogdemyndigheten till tingsrätten som avges i enlighet med 7 kap. 3 § konkurslagen, är att se som icke överklagbara beslut. Överklagandena ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-01)

Petra Andersson

Rådman

Nämndemännen Aso Garmiani, Bengt Johansson och Kristina Henriksson har också deltagit i avgörandet.

Föredragande juristen Emilia Gustafson har föredragit målen.

Hur man överklagar

FR-01

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha.
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.